

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти»



Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
з навчальної дисципліни
«Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти»
для здобувачів другого (магістерського) рівня
спеціальності А2 Дошкільна освіта

Укладач: А. М. Аніщук

УДК 378.147.041: [373,2:005(075,8)

М 67

Рекомендовано Вченою радою
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
(НДУ ім. М. Гоголя)
Протокол № 9 від 26.02.2026 р.

Рецензенти:

Онищук І. А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка.

Лісовець О.В. – доктор філософії (PhD), доцент кафедри дошкільної освіти НДУ ім. Миколи Гоголя.

М 54 Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти» для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності А2 Дошкільна освіта / уклад. А. М. Аніщук. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2026. – 64 с.

У посібнику представлено методичні рекомендації до виконання самостійної роботи студентами з навчальної дисципліни «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти». Надано детальний алгоритм виконання завдань самостійної роботи до кожної із тем навчальної дисципліни та критерії їх оцінювання, запропоновано рекомендовані джерела інформації.

Доцільний для викладачів вищих навчальних закладів; здобувачів вищої освіти спеціальності А-2 Дошкільна освіта другого (магістерського) рівня.

УДК 378.147.041: [373,2:005(075,8)

© А. М. Аніщук,
укладання, 2026
© НДУ ім. М. Гоголя, 2026

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ	11
Розділ I. Теоретичні основи управління та організаційно-правові засади функціонування закладів дошкільної освіти	11
Тема 1.1. Управління як сфера діяльності	11
Тема 1.2. Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління.....	14
Тема 1.3. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти. Ведення документообігу	17
Тема 1.4. Фінансово-господарський механізм діяльності закладу дошкільної освіти.....	23
Тема 1.5. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти.....	25
Розділ II. Управлінська діяльність керівника закладу дошкільної освіти.....	28
Тема 2.1. Управління освітнім процесом в ЗДО	28
Тема 2.2. Робота керівника закладу дошкільної освіти з кадрами	31
Тема 2.3. Організація харчування та медичного обслуговування дітей в закладі дошкільної освіти	33
Тема 2.4. Створення безпечних умов для навчання та виховання, охорона праці в закладі дошкільної освіти.....	38

Розділ III. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі	
дошкільної освіти.....	42
Тема 3.1. Нормативне підґрунтя забезпечення якості	
дошкільної освіти.....	42
Тема 3.2. Здійснення моніторингових процедур як засобу	
управління якістю освіти	44
Тема 3.3. Критерії та індикатори оцінювання якості дошкільної освіти.	
Внутрішній контроль	45
Тема 3.4. Чинники та засоби забезпечення якості дошкільної освіти.	
Методи оцінювання якості освітнього процесу.....	49
Тема 3.5. Державний контроль за діяльністю ЗДО	52
ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	56
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	59

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота студентів є важливою складовою освітнього процесу у закладах вищої освіти, оскільки забезпечує поглиблення та систематизацію знань, формування вмінь самостійно здобувати й аналізувати інформацію, застосовувати теоретичні положення у практичній діяльності. У процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу здобувачі вищої освіти розвивають критичне та аналітичне мислення, відповідальність за результати власного навчання, навички самоорганізації та самоосвіти, що є необхідними для професійного зростання в умовах безперервної освіти.

Особливого значення самостійна робота набуває у вивченні фахових освітніх компонентів, оскільки сприяє формуванню професійних компетентностей, здатностей приймати обґрунтовані рішення та адаптуватися до змін у професійній діяльності.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Розглядається як спеціально організована навчально-пізнавальна діяльність студентів з урахуванням їх індивідуальних особливостей, спрямована на виконання освітніх завдань, формування самостійності, активності та творчих здібностей особистості.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти денної форми здобуття вищої освіти, згідно Наказу ректора університету від 27 червня 2024 року №201 (зі змінами наказ від 30 січня 2025 р. №50), регламентується робочим навчальним планом і складає, як правило, від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу, відведеного на вивчення конкретного освітнього компонента.

Освітній компонент «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти» спрямований на забезпечення теоретичної і практичної підготовки магістрів до управлінської діяльності в системі дошкільної освіти, на оволодіння здатностей організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти, фінансово-господарську діяльність, здійснювати організацію та контроль за

харчуванням дітей, медичним обслуговуванням; здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти; здійснювати та інтерпретувати результати моніторингу якості освітньої діяльності для адаптації та коригування освітнього процесу відповідно до можливостей та потреб здобувачів освіти.

При вивченні освітнього компонента «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти» студенти мають ознайомитися із змістом програми навчальної дисципліни, її структурою, компетентностями та результатами навчання, методами та засобами навчання, видами й методами контролю знань. Зміст дисципліни включає три розділи, кожен з яких об'єднує в собі окремі теми, що логічно пов'язані між собою. Зорієнтований на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про теоретичні засади, нормативно-правове забезпечення та практичні механізми управління закладами дошкільної освіти. Реалізація визначених освітніх цілей потребує не лише аудиторного опрацювання навчального матеріалу, а й активної самотійної роботи студентів, спрямованої на поглиблення теоретичних знань, аналіз нормативно-правових документів і розвиток практичних умінь застосовувати управлінські підходи у професійній діяльності.

Мета самотійної роботи студентів при вивченні освітнього компонента «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти» полягає у формуванні здатностей самотійно здобувати, аналізувати й застосовувати навчальну інформацію, розвитку критичного мислення, навичок самоорганізації та відповідальності за результати власної навчальної діяльності, а також у формуванні професійних компетентностей, необхідних для майбутньої фахової діяльності.

Завдання самотійної роботи:

- формування самотійності як особистісної якості майбутнього фахівця дошкільної освіти;
- розвиток вміння систематизувати інформацію, планувати власну діяльність та оцінювати результати її виконання;

– сприяння засвоєнню змісту програми освітнього компонента, формуванню здатності до систематизації, планування й самоконтролю власної діяльності;

– формування умінь планувати та раціонально використовувати вільний від аудиторних занять час, застосовувати інформаційні технології, опрацьовувати джерела інформації для успішного засвоєння освітньої програми.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни визначає логіку, послідовність і зміст опанування навчального матеріалу, забезпечуючи цілісність та системність освітнього процесу. Вона відображає взаємозв'язок між темами, видами навчальної діяльності та формами контролю, що сприяє поетапному формуванню професійних компетентностей здобувачів освіти.

Навчальна дисципліна структурована відповідно до вимог освітньо-професійної програми та принципів компетентнісного, діяльнісного й студентоцентрованого підходів. Зміст дисципліни поділено на логічно завершені розділи (змістові модулі), які охоплюють лекційні, практичні, лабораторні заняття, самостійну роботу здобувачів освіти та форми підсумкового контролю.

Така побудова структури забезпечує послідовне засвоєння теоретичних знань, формування практичних умінь і навичок, розвиток аналітичного мислення та здатності застосовувати здобуті знання у професійній діяльності.

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 1

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	усьо- -го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
л		п	лаб	к	с	л		п	лаб	к	с	
Розділ I. Теоретичні основи управління та організаційно-правові засади функціонування закладів дошкільної освіти												
1. Управління як сфера діяльності	9	2	2			5	11	2	2			7
2. Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління	7	2				5	7					7
3. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти. Ведення документообігу.	11		2	2		7	10			2		8
4. Фінансово-господарський механізм діяльності закладу дошкільної освіти	9	1	2			6	7					7
5. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти.	8		2			6	8					8
Разом за розділом I	44	5	8	2		29	43	2	2	2		37
Розділ II. Управлінська діяльність керівника закладу дошкільної освіти												
6. Управління освітнім процесом в ЗДО	9	1	2			6	10		2			8
7. Робота керівника закладу дошкільної освіти з кадрами	10	1	2	2		5	8					8
8. Організація харчування та медичного обслуговування дітей в дошкільному навчальному закладі	10	1	2	2		5	8					8
9. Створення безпечних умов для навчання та виховання, охорона праці в закладі дошкільної освіти	8		2			6	8					8
Разом за розділом II	37	3	8	4		22	34		2			32
Розділ III. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти												
10. Нормативне підґрунтя забезпечення якості дошкільної освіти.	9			2		7	8					8
11. Здійснення моніторингових процедур як засобу управління якістю освіти	7	1				6	9	1				8
12. Критерії та індикатори оцінювання якості дошкільної освіти. Внутрішній контроль.	8	1		2		5	10	1		2		7
13. Чинники та засоби забезпечення якості дошкільної освіти. Методи оцінювання якості освітнього процесу	8	1	2			5	8					8
14. Державний контроль за діяльністю ЗДО.	7	1				6	8					8
Разом за розділом III	39	4	2	4		29	43	2		2		39
Усього годин	120	12	18	10		80	120	4	4	4		108

Під час вивчення освітнього компонента «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти» на самостійну роботу відводиться 80 годин – на денній і 108 год – на заочній формі навчання. Нижче пропонується обсяг самостійної роботи для денної та заочної форм навчання.

Обсяг самостійної роботи

Таблиця 2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Управління як сфера діяльності	5	7
2	Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління	5	7
3	Нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти. Ведення документообігу	7	8
4	Фінансово-господарський механізм діяльності закладу дошкільної освіти	6	7
5	Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти	6	8
6	Управління освітнім процесом в ЗДО	6	8
7	Робота керівника закладу дошкільної освіти з кадрами	5	8
8	Організація харчування та медичного обслуговування дітей в дошкільному навчальному закладі	5	8
9	Створення безпечних умов для навчання та виховання, охорона праці в закладі дошкільної освіти	6	8
10	Нормативне підґрунтя забезпечення якості дошкільної освіти	7	8
11	Здійснення моніторингових процедур як засобу управління якістю освіти	6	8
12	Критерії та індикатори оцінювання якості дошкільної освіти. Внутрішній контроль	5	7
13	Чинники та засоби забезпечення якості дошкільної освіти. Методи оцінювання якості освітнього процесу	5	8
14	Державний контроль за діяльністю ЗДО	6	8
	Разом	80	108

ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЇХ ВИКОНАННЯ

Розділ I. Теоретичні основи управління та організаційно-правові засади функціонування закладів дошкільної освіти

Тема 1.1. Управління як сфера діяльності.

Завдання 1. Скласти термінологічний словник до теми, де відображено такі поняття: менеджмент, керівництво, управління, лідерство, об'єкт управління, суб'єкт управління, менеджер, керівник, методи управління, функції управління, закономірності управління, управлінський цикл, навчальний рік, план роботи, система управління, педагогічна система, освітній заклад, управлінське рішення, управління якістю освіти, форми управління та ін.

Термінологічний словник – словник, що містить у собі терміни певної галузі науки, техніки, мистецтва, виробництва, розташовані в алфавітному порядку¹ Його мета – систематизувати й пояснити спеціальні поняття певної сфери.

Методичні рекомендації до складання термінологічного словника

Кожен словниковий запис має містити термін у називному відмінку однини; чітке, лаконічне та науково обґрунтоване визначення; бажано посилання на джерело або нормативний документ.

Терміни у словнику доцільно розміщувати:

- в алфавітному порядку;
- або за тематичними блоками (за розділами навчальної дисципліни) якщо

термінологічний словник складається до змісту всієї дисципліни.

¹ Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970—1980. Т. 10. С. 88.

Критерії оцінювання термінологічного словника

Таблиця 3

Бали	Критерії
2	Словник містить повний перелік термінів відповідно до теми; терміни подано в логічній (алфавітній або тематичній) послідовності; визначення є точними, науково коректними; робота охайно оформлена, без мовних помилок.
1	Словник містить більшість основних термінів, але не дотримано логічної послідовності; окремі визначення подано неповно або з незначними неточностями; можливі поодинокі мовні чи стилістичні помилки; структура словника загалом збережена.

Завдання 2. Написати твір-роздум «Що я очікую від вивчення курсу «Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти».

Твір-роздум – це письмова робота, у якій автор висловлює власну позицію щодо запропонованої проблеми, аргументує її та робить обґрунтовані висновки.

Під час написання твору-роздуму необхідно:

- сформулювати власну позицію щодо порушеного питання;
- логічно й послідовно розкрити основну думку;
- наводити аргументи, приклади, факти для підтвердження висловленої позиції;
- забезпечити логічні переходи між частинами тексту;
- дотримуватися норм сучасної української літературної мови;
- забезпечити стилістичну цілісність і зв'язність мовлення.

Критерії оцінювання твору-роздуму

Таблиця 4

Бали	Критерії
5	Тема розкрита повно й глибоко, наведено переконливі аргументи та приклади. Виклад логічний, послідовний, структура твору дотримана (вступ, основна частина, висновок). Мовлення багате, стилістично єдине. Орфографічні й пунктуаційні помилки відсутні або поодинокі.
4	Тема загалом розкрита, аргументація достатня, але не завжди глибока. Структура твору здебільшого дотримана. Можливі незначні порушення логіки або поодинокі мовні помилки.
3	Тема розкрита частково, аргументи недостатньо переконливі. Є порушення логіки викладу, слабка зв'язність частин тексту. Наявні мовні та граматичні помилки.
2	Тема розкрита поверхово або фрагментарно, аргументація слабка чи відсутня. Структура твору порушена. Значна кількість мовних помилок
1	Тема не розкрита, відсутня логіка викладу. Значні порушення мовних норм, робота фрагментарна або незавершена.

Підготуватися до обговорення питань:

1. Стан проблеми підготовки професійних керівників для системи дошкільної освіти. Мета і завдання дисципліни “Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти”.

2. Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент» та співвідношення між ними. Визначення об’єкту і суб’єкту управління.

4. Аналіз управлінських функцій, обґрунтування циклічності управлінської діяльності.

5. Взаємозв’язок закономірностей, принципів та методів управління.

Самостійна підготовка до обговорення питань на занятті є важливим чинником ефективного засвоєння навчального матеріалу, розвитку критичного мислення та формування навичок аргументованого висловлювання.

Передусім студенту необхідно уважно ознайомитися з темою та планом заняття; визначити перелік питань, винесених на обговорення; з’ясувати ключові поняття та терміни теми.

Під час підготовки доцільно:

- опрацювати рекомендовані підручники, навчальні посібники та методичні матеріали;
- проаналізувати конспект лекції;
- звернутися до наукових статей, нормативних документів (за потреби);
- виокремити основні положення, ідеї та підходи різних авторів;
- узагальнити опрацьований матеріал у вигляді тез, схем, таблиць або ментальних карт;
- встановити логічні та причинно-наслідкові зв’язки між поняттями;
- порівняти різні точки зору на проблему.

Під час підготовки важливо осмислити проблему та визначити власне ставлення до неї; підготувати аргументи на підтвердження власної думки; підібрати приклади з наукових джерел, практики або власного досвіду навчання.

Готуючи відповідь на питання студенту варто сформулювати стислий, логічний план відповіді на кожне питання; продумати можливі уточнювальні або

проблемні запитання; підготувати короткі висновки до кожного обговорюваного аспекту.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А. М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с.
http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2699/1/Анищук_Управл_д-ть_дошк_осв_АВТОРСЬКА_МАКЕТ.pdf

2. Актуальні проблеми управління закладами освіти у контексті стратегії модернізації освітньої галузі: кол. монографія / за заг. ред. В.Кравця, Г.Мешко. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020. 310 с.

3. Макаренко С. І. Опанування навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти» у форматі «Flipped Learning» : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Маріуполь : Маріупол. держ. унт, 2022. 63 с.

4. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця: 2018. 196 с.
https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/2608/1/20.09_Управлінська%20діяльність%20керівника_.pdf

5. Степанова Т., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 236 с.

Тема 1.2. Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління

1. Підготувати конспект з теми «Заклад дошкільної освіти як педагогічна система і об'єкт управління», опрацювавши матеріали посібника, лекції, Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-ІХ.
[URL:https://bit.ly/3RZ79Bm](https://bit.ly/3RZ79Bm) та наукові джерела.

Питання до теми.

1. Повноваження закладу дошкільної освіти.
2. Типи закладів дошкільної освіти. Їх характеристика.
3. Статус закладів дошкільної освіти, заснованих на різних формах власності.
4. Порядок створення, реєстрації, реорганізації та ліквідації закладів дошкільної освіти. Державні документи, що визначають порядок створення, реорганізації і ліквідації закладів освіти.
5. Структура управління закладом дошкільної освіти.

Методичні рекомендації до написання конспекту

На основі опрацьованого матеріалу підготувати розгорнутий конспект, у якому послідовно розкрити зміст теми та надати відповіді на питання, запропоновані до теми. Конспект має відображати ключові поняття, основні положення, узагальнення та висновки.

Конспектування – це процес короткого, логічно впорядкованого запису основного змісту інформації з метою її кращого розуміння, запам'ятовування та подальшого використання. Конспект містить приклади, доведення, аргументи, власні думки тощо.

Основними ознаками конспектування є:

- відбір ключової інформації;
- стислість і чіткість формулювань;
- логічна послідовність;
- використання власних формулювань;
- можливе застосування схем, таблиць, умовних позначень.

До конспектування слід приступати лише після загального ознайомлення зі змістом першоджерела, засвоєння зв'язку між основними думками, положеннями.

Під час опрацювання навчального матеріалу важливим етапом є *виписування незрозумілих слів і термінів*. Цей прийом передбачає свідоме

виділення слів, значення яких є новим або незрозумілим, з метою їх подальшого з'ясування.

Виписування незрозумілих слів сприяє глибшому розумінню тексту, збагаченню словникового запасу та формуванню вміння працювати з науковою і навчальною літературою. Записуючи нові слова, варто звернути увагу на ключові поняття теми, що допомагає краще засвоїти її зміст.

Після виписування слів доцільно з'ясувати їх значення за допомогою тлумачних словників, навчальних посібників або наукових джерел, а також використовувати ці слова у власних висловлюваннях, конспектах чи відповідях. Така робота формує уважність до термінології, точність мовлення та культуру письма.

Критерії оцінювання конспекту

Таблиця 5

Бали	Критерії
5	Конспект повний, змістовний, точно відтворює основні положення теми. Матеріал чітко структурований, логічний і послідовний. Коректно використано наукову термінологію. Виокремлено головне, наявні узагальнення, схеми або власні висновки. Оформлення акуратне, мовні помилки відсутні або поодинокі.
4	Основний зміст теми відображено, структура здебільшого логічна. Терміни використано правильно, однак узагальнення або власні висновки подано частково. Можливі незначні порушення оформлення чи поодинокі мовні помилки.
3	Конспект відтворює матеріал теми частково. Недостатньо виокремлено головне, є фрагментарність викладу. Структура нечітка, трапляються помилки у використанні термінів та мовному оформленні.
2	Матеріал подано поверхово, основні положення теми розкриті неповно. Логіка й структура порушені, наявні суттєві помилки у змісті та мовленні. Вимоги до оформлення не дотримані.
1	Конспект не відповідає темі, зміст відсутній чи фрагментарний. Матеріал подано без розуміння, значні мовні та змістові помилки.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с.

http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2699/1/Анищук_Управл_д-ть_дошк_осв_АВТОРСЬКА_МАКЕТ.pdf

2. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX.
URL:<https://bit.ly/3RZ79Bm>

Тема 1.3. Нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти. Ведення документообігу

Завдання 1. Виписати основні нормативні документи, що регламентують діяльність закладу дошкільної освіти в частині документування. Охарактеризувати їх зміст.

Опрацювавши нормативно-правові документи, заповнити таблицю.

Таблиця 6

№ з/п	Назва документа	Рік затвердження	Структура	Ключові положення

Методичні рекомендації

- Уважно опрацюйте тему самостійної роботи та уточніть ключове поняття «документування діяльності закладу дошкільної освіти».
- Визначте нормативні документи, які регламентують освітню діяльність ЗДО, встановлюють правила діловодства та архівного зберігання, визначають вимоги до оформлення управлінських документів.
- Опрацюйте нормативні джерела: тексти законів, постанов, положень та стандартів, звертаючи увагу на рік затвердження документа, його структуру, ключові положення.
- Заповніть таблицю.

Виконуючи завдання, рекомендовано здійснювати аналіз лише чинних нормативно-правових актів, що регламентують діяльність закладу дошкільної освіти в частині документування, з урахуванням останніх змін і доповнень.

Актуальність використаної нормативної бази є обов'язковою умовою виконання завдання. Використання застарілих або таких, що втратили чинність документів, не допускається.

Критерії оцінювання

Таблиця 7

Бали	Критерії
2	Нормативні джерела підібрано правильно, їх зміст точно й коректно проаналізовано. Виокремлено ключові положення діяльності закладу дошкільної освіти в частині документування, норми та вимоги, здійснено порівняння, сформульовано обґрунтовані висновки. Використано наукову термінологію, дотримано логіки викладу та вимог до оформлення.
1	Нормативні джерела частково відображають ключові норми та вимоги щодо документування в закладі дошкільної освіти. Аналіз фрагментарний або поверховий. Висновки відсутні або не відповідають змісту документів. Порушено вимоги до оформлення.

Завдання 2. *Скласти зміст річного плану роботи ЗДО на поточний навчальний рік.*

Мета завдання: сформувати у здобувачів вищої освіти вміння планувати управлінську діяльність у закладі дошкільної освіти шляхом складання змісту річного плану роботи ЗДО на поточний навчальний рік; розвинути навички аналізу нормативно-правових документів, визначення пріоритетних напрямів діяльності закладу, структурування управлінських завдань та прогнозування результатів освітнього процесу.

Методичні рекомендації

Складання змісту річного плану роботи закладу дошкільної освіти на поточний навчальний рік потребує визначення основних розділів та напрямів діяльності ЗДО відповідно до сучасних вимог організації освітнього процесу.

Річний план – це основний документ закладу дошкільної освіти, що регламентує його діяльність упродовж навчального року та літнього оздоровчого періоду відповідно до колегіально визначених завдань, розв'язання яких сприятиме оптимізації освітнього процесу.

Усі заплановані заходи річного плану підпорядковуються визначеним завданням стратегії розвитку ЗДО та освітній програмі:
<https://vseosvita.ua/library/osvitnia-prohrama-zdo-na-2025-2026-n-r-956021.html>

На основі освітньої програми розробляється річний план:

<https://vseosvita.ua/library/richnyi-plan-zdo-na-2025-2026-n-r-v-z-dodatkam-956024.html>

Під час виконання завдання слід орієнтуватися виключно на чинну нормативно-правову базу України, зокрема:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- Базовий компонент дошкільної освіти;
- Положення про заклад дошкільної освіти;
- інші чинні нормативні документи у сфері дошкільної освіти.

Використання застарілих або таких, що втратили чинність, документів не допускається.

Порядок виконання завдання

1. Ознайомитися з призначенням річного плану ЗДО. З'ясувати роль річного плану як основного управлінського документа, що визначає зміст діяльності закладу на навчальний рік.

2. Проаналізувати нормативні документи. Опрацювати нормативно-правові акти, які регламентують діяльність ЗДО, звертаючи увагу на напрями планування освітнього процесу, управлінської та методичної роботи.

3. Визначити структуру річного плану. Сформулювати зміст річного плану, виокремивши його основні розділи (без детального розпису заходів), наприклад:

- організаційно-управлінська діяльність;
- освітній процес;
- методична робота;
- робота з педагогічними працівниками;
- взаємодія з батьками (законними представниками);

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища;
- внутрішня система забезпечення якості освіти;
- фінансово-господарська діяльність.

4. Написати зміст річного плану. Оформити зміст річного плану у вигляді переліку розділів і підрозділів, логічно впорядкованих та взаємопов'язаних між собою.

Алгоритм написання змісту річного плану на наступний рік

1. Аналіз роботи ЗДО за минулий рік і визначення завдань на новий навчальний рік. В аналітичній частині плану висвітлюють результати роботи всіх підрозділів закладу дошкільної освіти з конкретними висновками щодо досягнень та недоліків. Аналізують рівень виконання завдань, над якими колектив працював у навчальному році:

- якщо проблему розв'язано – ставлять нові завдання;
- якщо ні – продовжують над нею працювати.

Виявивши:

- *причини недоліків* – спрямовують завдання на їх усунення у наступному році;
- *передумови досягнень* – шукають шляхи їх розвитку.

2. Визначаючи завдання на новий навчальний рік продовжують раніше розпочату роботу, поглиблюючи її та узагальнюючи отримані результати та уникають надмірної кількості нових завдань (*їх може бути одне-два*).

Окремим розділом у річному плані ЗДО планують тематику засідань педагогічної ради. Здебільшого засідань – три-чотири на рік, тож стільки й тем передбачають. Адже організаційно зручно, якщо кожне засідання педагогічної ради присвячене розв'язанню конкретного завдання.

Доцільно планувати засідання педради на кінець календарного кварталу:

- *у серпні* – організаційно – настановче;
- *у листопаді, лютому та травні* – тематичні.

2. Діяльність структур колегіального управління. Охоплює планування та організацію роботи органів, які забезпечують колективне ухвалення управлінських рішень. Даний розділ включає

- загальні збори (конференції) колективу, педагогічні ради, виробничі наради, адміністративні наради;
- атестаційну комісію;
- комісії з харчування, охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки, організації та проведення експертизи цінності документів тощо;
- команду супроводу дитини з ООП;

3. Діяльність методичного кабінету, яка висвітлюватиме:

- цикли різноманітних методичних форм роботи з педагогами щодо реалізації конкретних річних завдань, спрямованих на підвищення їх професійної компетентності;
- заходи з атестації, підвищення кваліфікації педагогів, у тому числі їх участі у методичній роботі різного рівня;
- систему моніторингу якості освіти (розвиток компетентностей дітей, професійної компетентності педагогів).

4. Адміністративно-господарська діяльність включає:

- забезпечення матеріально-технічних та навчально-методичних умов;
- інструктажі з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності тощо;
- санітарно-просвітницьку роботу з усіма учасниками освітнього процесу (гігієнічне навчання/виховання).

5. Організаційно-педагогічна діяльність:

- взаємодія з батьками або законними представниками дітей;
- співпраця із закладами загальної середньої освіти, іншими установами та організаціями;
- проведення спільних заходів з фізкультурно-оздоровчого, художньо-естетичного циклів;

6. Внутрішня система – оцінювання якості освітньої діяльності (контрольна функція управління): вивчення стану організації освітнього процесу та процесів функціонування (охорона праці, безпека життєдіяльності, пожежна безпека, цивільний захист, медичне обслуговування, організація харчування тощо).²

Додатки до плану роботи

План роботи може мати додатки, наприклад, такі як:

- план-циклограма внутрішньої системи оцінювання (контролю) якості освітнього процесу;
- плани-циклограми внутрішньої системи оцінювання (контролю) якості процесів функціонування: охорона праці, безпека життєдіяльності, пожежна безпека, цивільний захист, медичне обслуговування, організація харчування;
- план заходів з охорони праці та безпеки життєдіяльності;
- план заходів з охорони дитинства;
- план спільної роботи закладу дошкільної освіти та закладу загальної середньої освіти (на основі Угоди про співпрацю);
- план співпраці з організаціями, установами (на основі Угоди про співпрацю).³

Критерії оцінювання змісту річного плану

Таблиця 8

Бали	Критерії
1	2
4	Зміст річного плану є повним, логічно структурованим і відповідає чинним нормативно-правовим документам у сфері дошкільної освіти. Визначено чітку мету, завдання та пріоритетні напрями діяльності ЗДО. Усі розділи плану взаємопов'язані, заходи конкретні, реалістичні, зорієнтовані на підвищення якості освітнього процесу та управлінської діяльності. Простежується системність, наступність і практична спрямованість.
3	Зміст річного плану загалом відповідає вимогам нормативних документів. Основні напрями діяльності та завдання визначено правильно, проте окремі розділи потребують уточнення або деталізації. Заходи переважно конкретні, але не завжди повністю узгоджені з визначеними цілями. Можливі незначні недоліки у структурі або формулюваннях

² Лист МОН № 1/9-344 від 07.07.21 року. Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік. <https://ru.osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/83018/>

³ Там само.

1	2
2	Річний план містить лише основні елементи змісту, які подано фрагментарно. Мета та завдання сформульовані загально, без чіткої прив'язки до потреб закладу. Заходи описані поверхово, недостатньо систематизовані, не завжди відповідають нормативним вимогам. Простежуються логічні неточності.
1	Зміст річного плану не відповідає вимогам до планування діяльності ЗДО. Відсутня чітка мета, завдання та системність у поданні матеріалу. Заходи не обґрунтовані, не пов'язані між собою або не відповідають нормативно-правовій базі. План має суттєві змістові недоліки.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. (додатки А, Б).

2. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-ІХ.
[URL:https://bit.ly/3RZ79Bm](https://bit.ly/3RZ79Bm)

3. Романюк І. Складаємо річний план роботи закладу дошкільної освіти.
<https://oplatforma.com.ua/article/1238-qqq-17-m3-16-03-2017-skladamo-plan-roboti-doshklnogo-zakladu-na-nastupniy-navchalniy-rk>

4. Романюк І. Річний план роботи дошкільного закладу: структура та етапи розроблення . *Дошкільне виховання*. 2016. №7. С. 12-15 .

5. Лист МОН № 1/9-344 від 07.07.21 року. Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік. <https://ru.osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/83018/>

Тема 1.4. Фінансово-господарський механізм діяльності закладу дошкільної освіти

Завдання 1. Законспектувати положення із Закону України «Про дошкільну освіту», що визначають фінансово-господарський механізм діяльності закладу дошкільної освіти. (**стаття 50** «Фінансування системи дошкільної освіти», **стаття 51** «Фінансово-господарська діяльність закладів дошкільної освіти»).

Методичні рекомендації до виконання завдання

Ознайомитися із змістом статті 50 «Фінансування системи дошкільної освіти» та статті 51 «Фінансово-господарська діяльність закладів дошкільної освіти» Закону України «Про дошкільну освіту».

Виписати ключові положення, що стосуються наступних питань:

- організація фінансової діяльності закладу дошкільної освіти, роль директора у даному процесі;
- фінансування здобуття дошкільної освіти особами з особливими освітніми потребами;
- джерела фінансування закладу дошкільної освіти;
- шляхи залучення додаткових джерел фінансування;
- механізм здійснення оплати праці педагогічних та інших працівників закладу дошкільної освіти, плати батьків за перебування дітей в закладі дошкільної освіти;
- надання додаткових платних послуг в закладі дошкільної освіти.

Виписати незрозумілі терміни, скласти термінологічний словник.

Наприклад: «бюджетна програма», «бюджетне асигнування», «кошторис», «субвенція», «капітальні видатки». «міжбюджетні трансферти», принцип «кошти йдуть за дитиною» та ін. З'ясувати їх значення за допомогою тлумачних словників, спеціальної літератури або нормативних документів.

Фінансово-господарський механізм ЗДО – це система правових, економічних та організаційних інструментів для залучення й використання коштів для забезпечення роботи, утримання та розвитку дитсадка, що включає фінансування з бюджетів (місцевого, державного), платні послуги, власні надходження, а також організацію обліку, контролю та ефективного управління ресурсами, згідно із Законом України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та іншими нормативними актами.

Критерії оцінювання конспекту (див. тема 1.2.)

Критерії оцінювання термінологічного словника (див. тему 1.1.)

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. С.88-100.

2. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Статті 50. 51. [URL:https://bit.ly/3RZ79Bm](https://bit.ly/3RZ79Bm)

3. Смолюк С. Фінансово-господарський механізм закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 5, 2021. С.49-53. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21067/1/SmoliukFinancial.pdf>

4. Курило О. В., Шмуратова К. В. Удосконалення фінансового регулювання дошкільної освіти в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 28, частина 2, 2019. С.12-15. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-33>.

5. З чого почати ходу до фінансової автономії закладу дошкільної освіти і що в її основі? URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2384-do-fnansovoavtonom-zdo-shpargalka-dlya-direktora>

Тема 1.5. Правове регулювання трудових взаємин в закладі дошкільної освіти

Завдання 1. Підготувати письмовий конспект до даної теми, опрацювавши чинні нормативно-правові акти України, що регулюють трудові взаємини у закладах дошкільної освіти (*КЗпП України, Закони України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», інші актуальні нормативні документи*).

Методичні рекомендації до написання конспекту

У конспекті проаналізувати особливості правового статусу педагогічних та інших працівників ЗДО; визначити порядок укладання, зміни та припинення трудового договору (контракту) в закладі дошкільної освіти, розкрити права, обов'язки та відповідальність працівників і роботодавця у сфері трудових відносин. Охарактеризувати правові аспекти робочого часу, часу відпочинку,

оплати праці та дисциплінарної відповідальності в ЗДО. Зробити узагальнені висновки щодо ролі правового регулювання трудових взаємин у забезпеченні ефективної діяльності закладу дошкільної освіти.

Під час виконання завдання студенти повинні орієнтуватися виключно на чинну нормативно-правову базу України, використовуючи офіційні джерела (сайти Верховної Ради України, МОН України, КМУ). Не допускається використання застарілих або таких, що втратили чинність, нормативних актів.

Робота має носити аналітичний характер, а не обмежуватися простим переписуванням положень законодавства.

Алгоритм виконання завдання

1. Аналіз нормативно-правових актів

Рекомендується розпочати з аналізу таких основних документів:

- Кодекс законів про працю України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про дошкільну освіту»;
- підзаконні нормативні акти (постанови КМУ, накази МОН), що регулюють трудові відносини у сфері дошкільної освіти.

Під час опрацювання звертайте увагу на статті, які безпосередньо стосуються працівників закладів освіти, особливостей їх трудової діяльності та соціальних гарантій.

2. Аналіз правового статусу працівників ЗДО

Під час аналізу необхідно:

- визначити категорії працівників закладу дошкільної освіти (педагогічні, керівні, обслуговуючі);
- охарактеризувати особливості правового статусу працівників ЗДО;
- звернути увагу на кваліфікаційні вимоги, права та соціальні гарантії.

Рекомендується оформити матеріал у вигляді порівняльної таблиці або тез.

3. Визначення порядку укладання, зміни та припинення трудових відносин

Необхідно розкрити поняття трудового договору (контракту); визначити порядок його укладання в ЗДО; охарактеризувати підстави зміни та припинення

трудоу відносин; звернути увагу на особливості контрактної форми для керівників закладів освіти. У викладі матеріалу доцільно наводити посилання на конкретні статті законодавства.

4. Характеристика прав, обов'язків і відповідальності сторін

Під час виконання цього етапу проаналізуйте права та обов'язки працівників ЗДО; визначте обов'язки роботодавця (керівника закладу); охарактеризуйте види юридичної відповідальності у сфері трудових відносин. Матеріал слід викладати стисло, логічно та системно.

5. Аналіз правових аспектів організації праці в ЗДО

Рекомендується окремо розглянути тривалість робочого часу педагогічних працівників; особливості надання часу відпочинку та відпусток; основні принципи оплати праці в закладах дошкільної освіти; дисциплінарну відповідальність та порядок її застосування. Доцільно використати схеми або структуровані переліки.

6. Формулювання узагальнених висновків

У висновках необхідно:

- узагальнити основні положення про правове регулювання трудових взаємин у ЗДО;
- підкреслити значення дотримання трудового законодавства для ефективної діяльності закладу дошкільної освіти;
- зробити акцент на ролі керівника ЗДО у забезпеченні законності трудових відносин.

Критерії оцінювання конспекту (див. тема 1.2.)

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: навчальний посібник для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. С.100-112.

2. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Розділ 5. статті 23 – 28. URL: <https://bit.ly/3RZ79Bm>

3. Закон України «Про охорону праці». URL https://zakononline.com.ua/documents/show/151241_591220

Розділ II. Управлінська діяльність керівника закладу дошкільної освіти

Тема 2.1. Управління освітнім процесом в ЗДО

Завдання 1: *Опрацювати розділ III «Особливості організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу» чинної редакції Закону України «Про дошкільну освіту» та виписати основні положення, що розкривають:*

- зміст та організацію освітнього процесу;
- особливості функціонування закладів дошкільної освіти відповідно до законодавства;
- забезпечення психолого-педагогічного супроводу;
- вимоги до освітніх та парціальних програм;
- право ЗДО комбінувати, інтегрувати, а також в інший спосіб адаптувати обрані ним освітні та парціальні програми;
- вимоги до формування та наповнюваності груп вихованців.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Виконуючи завдання потрібно використовувати виключно чинну редакцію Закону України «Про дошкільну освіту». Положення виписувати у формі стислих, логічно завершених тез, у дужках зазначати номер відповідної статті Закону. Роботу доцільно виконувати у такій послідовності:

1. Ознайомитись зі структурою розділу III Закону, звернувши увагу на назви статей та їх логічну послідовність.

2. Уважно прочитати зміст кожної статті розділу, виокремлюючи ключові положення, норми та вимоги, що мають безпосереднє відношення до освітнього процесу.

3. Виписати основні положення Закону, які розкривають:

- особливості організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти;
- вимоги до забезпечення освітнього процесу (кадрового, методичного, матеріально-технічного, безпекового тощо);

- специфіку реалізації освітнього процесу, зокрема з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей, інклюзивного підходу, партнерства з батьками.

Критерії оцінювання конспекту див. тема 1.2.

Завдання 2. Створити модель освітнього простору ЗДО. Презентація моделі.

Мета завдання: сформувати у студентів уміння проектувати освітній простір закладу дошкільної освіти відповідно до сучасних вимог законодавства, Базового компонента дошкільної освіти та принципів дитиноцентризму, безпеки й інклюзії.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Студенту необхідно розробити модель освітнього простору ЗДО та презентувати її у вигляді мультимедійної презентації, відобразивши структурні елементи середовища, їх функціональне призначення та педагогічну доцільність.

Алгоритм виконання завдання

1. Опрацювати нормативно-методичну базу, зокрема: Закон України «Про дошкільну освіту»; Базовий компонент дошкільної освіти; методичні рекомендації щодо організації освітнього середовища ЗДО.
2. Визначити тип ЗДО та вікову групу дітей.
3. Спроекувати освітній простір, передбачивши:
 - предметно-розвивальне середовище групового приміщення;
 - осередки (зони) діяльності дітей (ігрову, пізнавальну, мовленнєву, художньо-творчу, рухову тощо);
 - умови для самостійної діяльності дітей;
 - безпечність, доступність та інклюзивність середовища.
4. Обґрунтувати педагогічну доцільність запропонованої моделі (як простір сприяє розвитку, навчанню та вихованню дітей).
5. Оформити результати у вигляді мультимедійної презентації.

Вимоги до презентації:

Обсяг: **10–15 слайдів;**

Структура презентації:

1. Назва роботи, тема, ПІБ студента.
2. Мета створення моделі освітнього простору.
3. Нормативне підґрунтя.
4. Загальна характеристика ЗДО / групи.
5. Структура освітнього простору (зобразити схематично).
6. Опис основних осередків діяльності.
7. Забезпечення безпеки та інклюзії.
8. Очікувані результати для розвитку дитини.
9. Висновки.

Форма подання. Мультимедійна презентація (PowerPoint, Google Slides тощо) в електронному вигляді.

Пам'ятайте освітній простір є: безпечним; гнучким (можливість трансформації); інклюзивним; спрямованим на всебічний розвиток дитини.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 9

Бали	Критерії
3	Модель освітнього простору ЗДО розроблено цілісно та креативно з урахуванням вікових особливостей дітей, принципів безпеки, доступності й інклюзивності. Простір функціонально зонований, логічно обґрунтований і відповідає сучасним вимогам дошкільної освіти. Презентація є структурованою, наочною, чітко відображає концепцію моделі. Студент аргументовано пояснює прийняті рішення, демонструє розуміння практичного застосування моделі.
2	Модель освітнього простору ЗДО створено, але окремі елементи потребують уточнення або доопрацювання. Функціональне зонування подано частково, не всі рішення достатньо обґрунтовані. Презентація інформативна, проте має недоліки у структурі, наочності або логіці викладу. Пояснення загалом правильні, але поверхові.
1	Модель освітнього простору ЗДО подано фрагментарно або формально. Не враховано ключові вимоги до організації освітнього середовища (безпечність, функціональність, вікові особливості дітей). Презентація не розкриває зміст моделі, відсутня логіка або аргументація. Студент не може обґрунтувати запропоновані рішення.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти України / під кер. Т. О. Піроженко. Київ, 2021. 37 с. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent_doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini
3. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Розділ 3. статті 15 – 17. URL: <https://bit.ly/3RZ79Bm>

Тема 2.2. Робота керівника закладу дошкільної освіти з кадрами

Завдання 1. Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Сучасні підходи до управління кадровим потенціалом у закладі дошкільної освіти».

Методичні рекомендації до виконання завдання

У змісті презентації розкрийте сутність поняття «кадровий потенціал» у системі дошкільної освіти. Виділіть нормативно-правові засади управління кадровим потенціалом у ЗДО (законодавчі та підзаконні акти, що регламентують кадрову політику, професійні стандарти педагогічних працівників, вимоги до професійної компетентності та етики працівників ЗДО). Визначте роль керівника ЗДО в управлінні кадровим потенціалом, у створенні умов для професійного становлення молодих спеціалістів.

Проаналізуйте сучасні підходи до добору та розстановки педагогічних кадрів (компетентнісний підхід у кадровій роботі, прозорість і об'єктивність під час добору персоналу, урахування індивідуальних професійних можливостей працівників). Виділіть умови формування сприятливого психологічного клімату в колективі ЗДО, шляхи їх реалізації. Перспективи розвитку кадрового потенціалу закладу дошкільної освіти (інноваційні підходи в управлінні персоналом ЗДО, виклики сучасної дошкільної освіти та кадрові ризики, стратегічне планування розвитку кадрового потенціалу) тощо.

У кінці презентації мають бути висновки в яких висвітлено значення сучасних підходів до управління кадровим потенціалом та роль керівника ЗДО у забезпеченні сталого розвитку закладу дошкільної освіти.

Вимоги до складання мультимедійної презентації:

- відповідність темі та меті завдання;
- логічна та послідовна структура викладу матеріалу;
- актуальність інформації (використання чинної нормативно-правової бази);
- чіткість формулювань, відсутність зайвої інформації;
- орієнтація на практичну діяльність керівника ЗДО;
- наявність висновків або узагальнень наприкінці презентації.

Презентація має містити:

- титульний слайд (назва теми, ПІБ студента, навчальна дисципліна, заклад освіти);
- вступ (актуальність теми, мета презентації);
- основну частину (розкриття ключових питань теми);
- висновки;
- список використаних джерел.

Рекомендована кількість слайдів: **10–15**.

Критерії оцінювання

Таблиця 10

Бали	Критерії
3	Мультимедійна презентація повністю розкриває тему сучасних підходів до управління кадровим потенціалом у ЗДО. Зміст є науково обґрунтованим, логічно структурованим і відповідає сучасним тенденціям управління освітою. Продемонстровано розуміння ролі керівника ЗДО, механізмів мотивації, розвитку та оцінювання педагогічних кадрів. Матеріал подано наочно з використанням відповідних мультимедійних засобів. Висновки чіткі та обґрунтовані, презентація оформлена відповідно до вимог, мовні помилки відсутні або поодинокі.
2	Презентація загалом відповідає темі, однак окремі сучасні підходи розкрито поверхово або без належного обґрунтування. Структура матеріалу в основному логічна, проте є недоліки в поданні інформації або використанні мультимедійних слайдів. Висновки сформульовані стисло, без достатнього узагальнення. Можливі незначні помилки в оформленні чи мовленні.
1	Презентація не повністю відповідає темі або має фрагментарний характер. Сучасні підходи до управління кадровим потенціалом розкрито неповно або з помилками. Відсутня чітка структура та логіка викладу. Мультимедійні слайди не відповідають вище зазначеним вимогам. Висновки відсутні або не стосуються змісту роботи.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. С.130-144.

2. Кононко О. Л. Наставництво як форма організації соціального простору початківця. *Вихователь-методист*. 2018. № 8. С. 6–10.

3. Артюшок В. С. Розвиток кадрового потенціалу закладу дошкільної освіти. *Економіка та суспільство*, № 36. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-25>; [file:///D:/Download/1158-Текст%20статті-1114-1-10-20220408%20\(4\).pdf](file:///D:/Download/1158-Текст%20статті-1114-1-10-20220408%20(4).pdf)

Тема. 2.3. Організація харчування та медичного обслуговування дітей в закладі дошкільної освіти

Завдання 1. Виписати з Закону України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Розділ 4. Статті 19 положення, що стосуються організації харчування та медичного обслуговування дітей в ЗДО. Підготувати конспект.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Під час виконання завдання студентам необхідно опрацювати Закон України «Про дошкільну освіту» від 06.06.2024 № 3788-IX, Розділ IV, зокрема статтю 19, з метою поглиблення знань щодо нормативно-правового регулювання організації харчування та медичного обслуговування дітей у закладі дошкільної освіти (ЗДО).

Роботу рекомендується виконувати у такій послідовності:

1. Ознайомтесь зі змістом Розділу IV Закону, визначивши його місце та роль у загальній структурі нормативного документа.

2. Уважно опрацюйте статтю 19 Закону України «Про дошкільну освіту», звертаючи особливу увагу на положення, що регламентують:

- організацію та умови харчування дітей у ЗДО;
- вимоги до якості, безпеки та режиму харчування;

- забезпечення медичного обслуговування, охорони та зміцнення здоров'я вихованців;
- відповідальність засновника та закладу освіти за створення безпечних і здоров'язбережувальних умов перебування дітей.

3. Випишіть основні положення статті 19, що безпосередньо стосуються організації харчування та медичного обслуговування дітей у ЗДО. Матеріал доцільно подавати у вигляді стислих тез або структурованого переліку.

4. Оформіть результати роботи охайно та логічно, дотримуючись вимог до навчальних письмових робіт (чітка структура, нумерація положень, грамотність викладу).

Критерії оцінювання конспекту див. тема 1.2.

Завдання 2. Виписати із загальної частини документа «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку» терміни та їх значення. Скласти термінологічний словник. Терміни у словнику розмістити в алфавітному порядку.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Рекомендується дотримуватися такої послідовності виконання завдання:

1. Уважно ознайомтесь із загальною частиною Порядку, звертаючи особливу увагу на терміни, що мають офіційне визначення.

2. Випишіть усі терміни та їх значення, подані в нормативному документі, без зміни змісту визначень. За потреби допускається незначне скорочення формулювань без втрати їх нормативного сенсу.

3. Складіть термінологічний словник, у якому кожен термін подається окремим словниковим записом.

4. Розмістіть терміни у словнику в алфавітному порядку, що забезпечить логічність і зручність користування матеріалом.

5. Оформлюючи словник, дотримуйтеся такої структури:

- термін (виділений жирним шрифтом);
- тлумачення (визначення) терміна.

6. Зверніть увагу на культуру оформлення роботи: чіткість формулювань, грамотність, охайність, дотримання єдиного стилю подання матеріалу.

Критерії оцінювання термінологічного словника див. тему 1.1.

Завдання 3. Підготувати тези, опрацювавши розділ «Організація харчування» з документа «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку».

Тези-положення, що коротко й чітко формулює основну ідею⁴ Розглядаються як результат аналітико-синтетичної діяльності, під час якої здійснюється: відбір суттєвої інформації; узагальнення змісту першоджерела; логічне скорочення обсягу тексту без втрати його основного змісту.

Тези фіксують концептуальні положення тексту у формі коротких, завершених за змістом суджень, кожне з яких може слугувати опорою для подальшого розгортання думки, усного виступу або глибшого аналізу. Вони є інструментом підготовки до наукових доповідей, конференцій, семінарів.

Рекомендації до написання тез:

- чітко дотримуватися заданої теми;
- відображати основні ідеї, а не другорядні деталі;
- забезпечити логічну послідовність викладу;
- уникати повторів, надмірних пояснень, прикладів;
- використовувати наукову термінологію;
- уникати типових помилок: переписування тексту без скорочення;

надмірна деталізація; відсутність логічного зв'язку між тезами; нечіткі або загальні формулювання; порушення стилістичних норм.

⁴ Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – К.: Наукова думка, 1970—1980. – Т. 10. – С. 56.

Критерії оцінювання тез

Таблиця 11

Бали	Критер
5	Тези повністю відповідають заявленій темі та меті. Зміст є логічним, науково обґрунтованим і стислим. Чітко сформульовано основні ідеї, аргументи та узагальнення. Продемонстровано самостійність мислення, актуальність проблематики та коректне використання наукової термінології. Вимоги до структури й оформлення дотримано, мовні помилки відсутні або поодинокі.
4	Тези загалом відповідають темі. Основні положення сформульовано правильно, проте окремі думки потребують уточнення або глибшого обґрунтування. Логіка викладу збережена, однак узагальнення недостатньо виразні. Можливі незначні мовні чи стилістичні неточності.
3	Тези розкривають тему частково. Подано окремі положення без належного узагальнення та аргументації. Спостерігається порушення логіки викладу або повтори. Термінологія використовується непослідовно. Є мовні помилки.
2	Тези мають фрагментарний характер. Зміст поверховий, основна ідея розкрита неповно або з помилками. Відсутня чітка структура, логіка викладу порушена. Значна кількість мовних і стилістичних помилок.
1	Тези не відповідають темі або вимогам завдання. Відсутнє розуміння проблематики, наявні суттєві змістові, логічні та мовні помилки. Вимоги до оформлення не дотримано.

Завдання 4. Законспектувати основні положення Постанови Кабінету Міністрів України Про затвердження переліку обов'язкових заходів з охорони здоров'я вихованців закладів дошкільної освіти та вимог до медичного осередку, ізолятора та медичного кабінету закладу дошкільної освіти від 3 вересня 2025 р. № 1080

Методичні рекомендації до виконання завдання

До основних положень Постанови відносяться: перелік обов'язкових заходів з охорони здоров'я вихованців закладів дошкільної освіти; вимоги до медичного осередку, облаштування медичного кабінету та ізолятора.

Завдання виконується у такій послідовності:

1. *Ознайомлення із загальною структурою* Постанови, акцентування уваги на її меті, сфері застосування та основних напрямках регулювання.

2. *Аналіз змісту документа, зосередження на:*

- переліку обов'язкових заходів з охорони здоров'я вихованців;
- вимогах до організації медичного обслуговування в закладі дошкільної освіти;

- характеристиках та функціональному призначенні медичного осередку, ізолятора та медичного кабінету.

3. *Конспектування основних положень Постанови.* Конспект доцільно оформлювати у вигляді тез, нумерованих пунктів або структурованого плану. Під час конспектування не рекомендується дослівно переписувати текст нормативного акта. Слід передавати зміст положень узагальнено, зберігаючи їх правовий та практичний сенс. Оформлюючи конспект, дотримуватися вимог до навчальних письмових робіт: логічність викладу, чітка структура, грамотність, охайність оформлення.

Критерії оцінювання конспекту (див. тема 1.2.)

Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Розділ 3. статті 15 – 17. [URL:https://bit.ly/3RZ79Bm](https://bit.ly/3RZ79Bm)
2. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. **Постанова КМУ № 305 від 24.03.2021 року** <https://osvita.ua/legislation/other/82184/>
3. Харчування дітей у закладах дошкільної освіти: які норми. Педрада. Платформа освіта. <https://oplatforma.com.ua/article/2948-nov-normi-harchuvannya-dtey-u-zakladah-doshklno-osvti#ancex0>
4. Постанова «Про затвердження переліку обов’язкових заходів з охорони здоров’я вихованців закладів дошкільної освіти та вимог до медичного осередку, ізолятора та медичного кабінету закладу дошкільної освіти» від 3 вересня 2025 р. № 1080 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1080-2025-p?utm_source=chatgpt.com#Text

Тема 2.4. Створення безпечних умов для навчання та виховання, охорона праці в закладі дошкільної освіти

Завдання 1. Опрацювати сучасні нормативно-правові документи щодо охорони праці та безпеки дітей у ЗДО (Закон України «Про дошкільну освіту», «Про охорону праці», санітарні норми та правила).

Методичні рекомендації до виконання завдання

Перш ніж почати роботу, визначте перелік нормативно-правових джерел, що підлягають опрацюванню. До них належать: Закон України «Про дошкільну освіту» – частини, що регламентують безпеку та умови перебування дітей у ЗДО; Закон України «Про охорону праці» – положення щодо безпечних умов праці в освітніх закладах; Санітарні норми та правила, що застосовуються до ЗДО (СанПіН/накази МОЗ, Державні санітарні норми щодо утримання дітей, організації харчування, безпеки приміщень тощо).

Уточніть, які саме санітарні правила актуальні на момент виконання роботи.

Аналізуючи кожен документ, варто звернути увагу на основні обов'язки директора закладу щодо безпеки дітей, вимоги до приміщень та обладнання, основні правила безпеки під час освітнього процесу та під час повітряної тривоги.

Після опрацювання кожного нормативного документа випишіть основні положення (у вигляді тез), що стосуються охорони праці та безпеки дітей у ЗДО і заповніть таблицю.

Таблиця 12

Основні обов'язки керівника закладу щодо безпеки дітей	Вимоги до приміщень та обладнання	Основні правила безпеки під час освітнього процесу	Основні правила безпеки під час повітряної тривоги

Під час оформлення роботи слід дотримуватися чіткої логіки подання матеріалу, граматичної та термінологічної точності, вимог оформлення, що передбачені навчальним закладом (шрифт, абзаци, міжрядковий інтервал, тощо).

Критерії оцінювання конспекту (див. тема 1.2.)

Завдання 2. Підготувати буклет для батьків та педагогів на одну із тем: «Створення безпечного освітнього середовища в ЗДО», «Правила охорони праці та безпеки в закладі дошкільної освіти».

Методичні рекомендації до виконання завдання

Для буклету студент може вибрати двосторонній або тресторонній, складений «гармошкою» або «книжкою» формат, розміром: А4 або А5 (для друку та зручного поширення).

Структура буклету:

1. Титульний аркуш

- Назва теми: «Створення безпечного освітнього середовища в ЗДО».
- ПІБ студента, навчальна дисципліна, навчальний заклад.

2. Вступ

Виділити актуальність зазначеної теми. Обґрунтувати, чому питання безпеки дітей та охорони праці є важливі.

3. Основна частина буклету

Визначити основні правила безпеки для дітей (ігрові кімнати, спортзал, прогулянки) та для педагогів (охорона праці, санітарні вимоги), функції медичного кабінету та порядок дій у випадку травм. Надати перелік потенційних небезпек і способи їх усунення.

4. Висновок

Має містити коротке узагальнення, рекомендації.

5. Список використаних джерел

У тексті варто використовувати стислі та зрозумілі формулювання (1–2 речення на пункт); виділяти ключові слова жирним шрифтом.

Критерії оцінювання буклету

Таблиця 13

Бали	Критерії
4	Буклет повністю відповідає темі та меті завдання. Зміст є інформативним, логічно структурованим і коректним. Інформація подана стисло, зрозуміло та з використанням відповідної термінології. Дизайн естетичний, охайний, візуальні елементи доречні й підсилюють сприйняття матеріалу. Вимоги до оформлення дотримано, мовні помилки відсутні або поодинокі.
3	Буклет загалом відповідає темі. Основний зміст розкрито, проте окремі елементи потребують уточнення або доопрацювання. Структура переважно логічна, але можливі незначні недоліки в оформленні або дизайні. Мовні помилки незначні.
2	Буклет містить основну інформацію, однак подано її поверхово або фрагментарно. Логіка викладу порушена, термінологія використовується непослідовно. Дизайн спрощений або перевантажений, що ускладнює сприйняття матеріалу. Є мовні помилки.
1	Буклет не відповідає темі або вимогам завдання. Зміст неповний або некоректний. Відсутня чітка структура, значні недоліки в оформленні та дизайні. Наявні суттєві мовні та змістові помилки.

Рекомендовані джерела інформації

1. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. С.185-197.

2. Вікторчук Н. В. Безпечне освітнє середовище в закладах дошкільної освіти. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка Педагогічні науки. 2023. Випуск 17. С.43-50.. DOI <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.5>. <file:///D:/Download/86-Текст%20статті-157-1-10-20240222.pdf>

3. Додаток до листа МОН від 14.02. 2019 № 1/11-1491. Організація роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти <file:///D:/Download/661686ff55d7d612423201.pdf>

4. Мицька А. Добош О. Безпечний освітній простір в здо в умовах воєнного стану: особливості організації. *Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-*

конференції, 15 листопада 2024 р., Мукачєво / Ред.кол.: Фенцик О.М. (гол.ред.) та ін. . Мукачєво : МДУ, 2024. 355 с. С.285-289.

5. Пономаренко Л. Організація роботи з безпеки життєдіяльності в закладах дошкільної освіти. *Освіта Сумщини.. Інформаційний науково-методичний журнал.* №2 (42), 2019. С.57-61.
https://www.soippo.edu.ua/images/Періодичні_видання/Освіта_Сумщини/2019/ОС_02_2019.pdf#page=57

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 р. № 151 Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/151-2018-п#Text>

7. Фасолько Т. С. Створення безпечного та здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти Педагогічна академія. Наукові записки.
<file:///D:/Download/Фасолько,+Т.+С.,+++Олійник,+Г.+І.,+++Горшкова,+Г.+В.pdf>

Розділ III. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти

Тема 3.1. Нормативне підґрунтя забезпечення якості дошкільної освіти

Завдання 1. *Виписати основні положення з нормативних документів, що регламентують забезпечення якості дошкільної освіти*

Мета виконання завдання: формування у студентів уміння орієнтуватися в чинній нормативно-правовій базі дошкільної освіти, аналізувати документи, що визначають вимоги до якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти (ЗДО) та застосовувати їх у професійній діяльності.

Робота з інтернет-джерелами.

Заповнити таблицю.

Таблиця 14

<i>№ з/п</i>	<i>Назва документа</i>	<i>Рік видання</i>	<i>Основні положення</i>

Методичні рекомендації до виконання завдання

У процесі виконання роботи студент повинен:

- ознайомитися з сучасною нормативно-правовою базою у сфері дошкільної освіти;
- визначити документи, що безпосередньо регламентують забезпечення якості дошкільної освіти;
- відібрати лише чинні нормативні акти;
- систематизувати перелік документів за рівнями (закони, підзаконні акти, державні стандарти тощо);
- коректно оформити бібліографічний опис документів.

Нормативні документи України мають визначати систему внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти. Під час виконання завдання студенту доцільно орієнтуватися на такі групи документів:

- закони України у сфері освіти;
- державні стандарти дошкільної освіти;
- постанови Кабінету Міністрів України;
- накази Міністерства освіти і науки України;
- концепції, положення, методичні рекомендації, що стосуються забезпечення якості освіти. Рекомендується користуватися офіційними ресурсами:
- вебсайт Верховної Ради України (розділ «Законодавство України»);
- офіційний сайт Міністерства освіти і науки України;
- урядовий портал Кабінету Міністрів України.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 15

Бали	Критерії
2	Аналіз повний і глибокий. Нормативні джерела підбрано правильно, їх зміст точно й коректно проаналізовано. Виокремлено ключові положення, норми та вимоги, здійснено порівняння, сформульовано обґрунтовані висновки. Використано наукову термінологію, дотримано логіки викладу та вимог до оформлення.
1	Аналіз фрагментарний або поверховий. Ключові норми та вимоги нормативних джерел розкрито неповно або з помилками. Висновки відсутні або не відповідають змісту документів. Порушено вимоги до оформлення.

Рекомендовані джерела інформації

1. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: курс лекцій / Л.П. Загородня, М.І. Олійник. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 274 с. С.26-30.
https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10312/Загородня_Олійник%20курс%20лекцій.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Вергун Ю. Як у дитсадку забезпечити дієву систему якості освіти. Цифрове видавництво МСFR, 2021. URL: <http://surl.li/aazhp> .

3. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

4. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. URL:<https://bit.ly/3RZ79Bm>

Тема 3.2. Здійснення моніторингових процедур як засобу управління якістю освіти

Завдання 1. Самостійно опрацювати тему «Здійснення моніторингових процедур як засобу управління якістю освіти». Проаналізувати основні поняття та теоретичні положення теми.

Підготувати **конспект**, розкриваючи зміст наступних питань:

1. Написати організацію здійснення моніторингових процедур у закладі дошкільної освіти.
2. Побудувати алгоритм створення системи моніторингу в ЗДО.
3. Виділити принципи організації системи моніторингу.
4. Визначити об'єкти моніторингу в ЗДО.
5. Зробити короткі узагальнення та висновки.

Мета завдання: сформувати у студентів цілісне уявлення про моніторингові процедури як ефективний засіб управління якістю освіти; поглибити знання щодо сутності, мети, функцій та видів моніторингу в системі управління якістю освіти; сформувати вміння виокремлювати ключові поняття, аналізувати наукові підходи, логічно структурувати навчальний матеріал і фіксувати його у стислій, зрозумілій формі.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Студенту рекомендується:

- опрацювати матеріал із кількох джерел (підручники, наукові статті, нормативні документи);
- виокремити головне, уникаючи механічного переписування тексту;
- використовувати власні формулювання, зберігаючи наукову коректність;

- застосовувати узагальнення, порівняння, класифікації;
- виділяти ключові терміни (підкресленням, жирним шрифтом тощо);
- дотримуватися логічної послідовності викладу матеріалу.
- Обсяг конспекту: 2–3 сторінки.

Критерії оцінювання конспекту (див. тема 1.2.)

Рекомендовані джерела інформації

1. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: курс лекцій / Л.П. Загородня, М.І. Олійник. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 274 с.
https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10312/Загородня_Олійник%20курс%20лекцій.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX.
URL:<https://bit.ly/3RZ79Bm>
4. Моніторинг якості дошкільної освіти: навчально-методичний посібник / Автор-укладач Ю. О. Соловей. Черкаси, 2019. 118 с. URL: https://doshkilly.at.ua/natural/monitoring_jakosti_doshkilnoi_osviti.pdf
5. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості 80 освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с.
URL:https://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf.

Тема 3.3. Критерії та індикатори оцінювання якості дошкільної освіти. Внутрішній контроль.

Завдання 1. На основі вивчення шкали ECERS-3 здійснити аналіз одного з компонентів освітнього середовища умовного або реального закладу дошкільної

освіти та запропонувати шляхи його вдосконалення відповідно до європейських вимог якості.

Мета завдання: Сформувати у студентів уміння аналізувати якість освітнього середовища закладу дошкільної освіти на основі критеріїв ECERS-3, розвинути аналітичне мислення, здатність до самооцінювання професійної діяльності та готовність до впровадження європейських стандартів якості дошкільної освіти.

Методичні рекомендації до виконання завдання

1. Студентові необхідно опрацювати теоретичні джерела щодо сутності та призначення методики ECERS-3; структури шкали (підшкали, показники, рівні якості); ролі ECERS-3 у забезпеченні якості дошкільної освіти в європейському освітньому просторі. Ознайомитися зі структурою та логікою оцінювання за ECERS-3.

2. Обрати одну підшкалу ECERS-3 (на вибір):

- Простір і вмеблювання
- Повсякденні практики особистого догляду
- Мовлення та грамотність
- Види навчально-пізнавальної діяльності
- Взаємодія
- Структурування програми.

3. Виділити ключові індикатори якості в межах обраної підшкали.

4. Провести описовий аналіз середовища з опорою на критерії шкали, виділивши такі аспекти:

- відповідність освітнього середовища критеріям ECERS-3;
- сильні сторони організації середовища;
- проблемні зони та ризики зниження якості.

5. Здійснити узагальнення результатів та сформулювати висновки.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 16

Бали	Критерії
3	Правильно обрано підшкалу ECERS-3. Чітко виділено ключові індикатори якості в межах обраної підшкали. Аналіз одного з компонентів освітнього середовища здійснено повно та коректно з опорою на показники шкали ECERS-3; чітко визначено сильні сторони й проблемні аспекти; запропоновано обґрунтовані, конкретні та практично доцільні шляхи вдосконалення відповідно до європейських вимог якості дошкільної освіти
2	Підшкала ECERS-3 виділена правильно, але ключові індикатори якості чітко не визначені. Аналіз компонента загалом відповідає вимогам шкали ECERS-3, однак є незначні неточності або недостатня глибина; висновки сформульовано частково; пропозиції щодо вдосконалення мають загальний характер і потребують уточнення.
1	Підшкала ECERS-3 точно не визначена. Аналіз поверхневий або фрагментарний, частково не пов'язаний з показниками шкали ECERS-3; висновки неповні або не аргументовані; шляхи вдосконалення сформульовано узагальнено або без чіткого зв'язку з європейськими вимогами якості.

Завдання 2. Розробити практичні рекомендації щодо покращення якості освітнього середовища на основі обраної підшкали ECERS-3.

Практичні рекомендації мають ґрунтуватися на конкретних індикаторах і рівнях якості ECERS-3, а не мати загальний описовий характер. Допускається використання результатів спостереження за реальним освітнім середовищем ЗДО; змодельованої педагогічної ситуації; прикладів з педагогічної практики.

Методичні рекомендації до виконання завдання

1. Аналіз вибраної підшкали ECERS-3. Ознайомтеся зі змістом підшкали, її показниками та рівнями оцінювання (мінімальний, базовий, високий). Визначте, які саме компоненти освітнього середовища охоплює підшкала (простір, взаємодія, діяльність дітей, організація режиму тощо).

2. Виявлення проблемних аспектів. Проаналізуйте, які умови або практики не повною мірою відповідають вимогам ECERS-3. Сформулюйте перелік проблем або недоліків (наприклад, обмежений вибір матеріалів, недостатня самостійність дітей, формальний характер взаємодії).

3. Формулювання практичних рекомендацій. Кожна рекомендація має бути чіткою та конкретною; відповідати критеріям ECERS-3; бути реальною для

впровадження в умовах ЗДО. Рекомендації доцільно формулювати у формі дій: «забезпечити...», «удосконалити...», «розширити...», «організувати...».

4. Обґрунтування рекомендацій. Поясніть, яким чином запропоновані зміни сприятимуть підвищенню якості освітнього середовища. За можливості пов'яжіть рекомендації з розвитком компетентностей дітей; принципами дитиноцентризму; вимогами Базового компоненту дошкільної освіти.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 17

Бали	Критерії
3	Рекомендації повністю відповідають обраній підшкалі ECERS-3, її критеріям, базуються на її показниках та індикаторах; мають чіткий, конкретний і практично орієнтований характер; спрямовані на системне покращення якості освітнього середовища відповідно до європейських стандартів.
2	Рекомендації загалом відповідають критеріям обраної підшкалі ECERS-3, але подані узагальнено або без достатньої конкретизації; практична цінність простежується частково; орієнтація на підвищення якості освітнього середовища потребує уточнення.
1	Рекомендації сформульовано поверхнево, частково пов'язані з підшкалою ECERS-3 та її критеріями; носять загальний або декларативний характер; практична реалізація та зв'язок із підвищенням якості освітнього середовища окреслені недостатньо.

Рекомендовані джерела інформації

1. ECERS-3: шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkalaocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva>

2. Критерії та індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти (у сфері дошкільної освіти). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2025/05/09/01/ho-proyekt-poryadku-provedennya-instytutsiynoho-audytu-zakladiv-doshkilnoyi-osvity-dodatok-2-09-05-2025.pdf>

3. Орієнтовні критерії та індикатори для самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу дошкільної освіти. Додаток 1 до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості

освіти у закладах дошкільної освіти. URL:https://osvita.ua/-doc/files/news/778/77870/Kriteriyi_indikator_i_samoocinyuvannya_ZDO_2.pdf

4. Наказ Міністерства освіти і науки України № 407 від 04.03.2025 р. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти. URL:https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/Metodichni_rekomendacii_VSZYAO_ZDO-2025.pdf

5. Методичні рекомендації з питань забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за результатами дослідження есers-3. Уклад.: С. Нерянова, О. Косенчук, А. Регент. URL:<https://osvita.ua/doc/files/news/875/87564/2.pdf>

6. Косенчук О., Новик І. Досліджуємо якість освітнього процесу. Використання міжнародної методики ECERS-3 у закладах дошкільної освіти. Дошкільне виховання. 2020. № 10. С. 10-13.

7. Внутрішня система забезпечення якості освіти: на що звернути увагу вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 1. С. 57-59

Тема 3.4. Чинники та засоби забезпечення якості дошкільної освіти.

Методи оцінювання якості освітнього процесу

Завдання 1. Зробити письмовий аналітичний огляд зазначеної теми.

Підготувати конспект.

Мета завдання: Сформувати у студентів цілісне уявлення про систему забезпечення якості дошкільної освіти, розвинути здатність аналізувати чинники впливу на якість освітнього процесу та застосовувати сучасні методи його оцінювання у закладах дошкільної освіти.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Студенту необхідно проаналізувати основні чинники забезпечення якості дошкільної освіти, зокрема, нормативно-правові, кадрові, організаційно-педагогічні, матеріально-технічні, психолого-педагогічні, управлінські. Охарактеризувати засоби забезпечення якості освітнього процесу в ЗДО,

звернувши увагу на освітні програми та методичне забезпечення, предметно-просторове середовище, педагогічні технології, систему внутрішнього моніторингу якості освіти, партнерську взаємодію з батьками. Розглянути методи оцінювання якості освітнього процесу (педагогічне спостереження, аналіз освітнього середовища, моніторингові дослідження, анкетування та опитування учасників освітнього процесу, тощо). Зробити висновки щодо ролі системного підходу до оцінювання якості дошкільної освіти та значення професійної діяльності педагога у цьому процесі.

Під час виконання завдання використовувати чинні освітні програми та професійні стандарти у сфері дошкільної освіти. Орієнтуватися на поєднання теоретичного аналізу та практичних прикладів з діяльності ЗДО. Дотримуватися логічності, наукового стилю та академічної доброчесності. Особливу увагу звернути на взаємозв'язок між чинниками забезпечення якості та методами її оцінювання.

Критерії оцінювання конспекту (див. тему 1.2.)

Завдання 2. Виконати кейс завдання на тему «Забезпечення та оцінювання якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти».

Опис кейс-ситуації.

У закладі дошкільної освіти «Сонечко» адміністрацією було виявлено потребу у підвищенні якості освітнього процесу. За результатами внутрішнього аналізу встановлено, що предметно-просторове середовище груп частково відповідає освітнім вимогам, проте потребує оновлення; педагоги використовують традиційні методи роботи, недостатньо застосовуючи сучасні освітні технології; система внутрішнього оцінювання якості освітнього процесу має фрагментарний характер; взаємодія з батьками потребує більшої системності та залучення до освітнього процесу.

Адміністрація ЗДО ініціює розроблення комплексу заходів щодо вдосконалення якості освітньої діяльності та обґрунтування методів її оцінювання.

На основі аналізу кейс-ситуації студенту необхідно:

1. Визначити основні чинники, що впливають на якість дошкільної освіти у запропонованому ЗДО (кадрові, організаційні, матеріальні, педагогічні, управлінські).
2. Запропонувати засоби забезпечення якості освітнього процесу, спрямовані на:
 - удосконалення предметно-просторового середовища;
 - підвищення професійної компетентності педагогів;
 - оптимізацію освітніх програм і методів навчання;
 - розвиток партнерської взаємодії з батьками.
3. Обрати та обґрунтувати методи оцінювання якості освітнього процесу в ЗДО, доцільні для даної ситуації (спостереження, моніторинг, анкетування, аналіз освітнього середовища, використання шкал ECERS тощо).
4. Розробити пропозиції щодо впровадження внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі дошкільної освіти.
5. Сформулювати узагальнені висновки щодо значення системного підходу до забезпечення та оцінювання якості дошкільної освіти.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 18

Бали	Критер
2	Кейс проаналізовано логічно та повно; чітко визначено проблеми якості освітнього процесу в ЗДО; запропоновано обґрунтовані, реалістичні та практично спрямовані рішення щодо забезпечення й оцінювання якості; сформульовано висновки. Запропоновані рішення відповідають умовам кейсу.
1	Кейс проаналізовано загалом правильно, але з незначною поверхневістю; проблеми якості освітнього процесу визначено частково; запропоновані рішення мають загальний характер і потребують уточнення. Запропоновані рішення частково відповідають умовам кейсу.

Рекомендовані джерела інформації

1. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: курс лекцій / Л.П. Загородня, М.І. Олійник. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 274 с.

2. ECERS-3: шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkalaocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva> .

3. Вергун Ю. Як у дитсадку забезпечити дієву систему якості освіти. Цифрове видавництво MCFR, 2021. URL: <http://surl.li/aazhp> .

4. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: курс лекцій / Л.П. Загородня, М.І. Олійник. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 274 с.

5. Косенчук О., Новик І. Досліджуємо якість освітнього процесу. Використання міжнародної методики ECERS-3 у закладах дошкільної освіти. Дошкільне виховання. 2020. № 10. С. 10-13

6. Наказ Міністерства освіти і науки України № 407 від 04.03.2025 р. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/Metodichni_rekomendacii_VSZYAO_ZDO-2025.pdf

7. Методичні рекомендації з питань забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за результатами дослідження ecers-3. Уклад.: С. Нерянова, О. Косенчук, А. Регент. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/875/87564/2.pdf>

8. Біляковська Ольга. Забезпечення якості дошкільної освіти як необхідна умова її модернізації. *Uniwersytet humanistyczno-przyrodniczy im. jana dlugosza w czestochowie. Pedagogika. Studia i Rozprawy*. 2021, t. XXX, s. 165–178. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a221/84c18c4843c2d53ea90a3111948ce82e98da.pdf>

Тема 3.5. Державний контроль за діяльністю ЗДО

Завдання 1. *Написати порядок здійснення державної атестації закладу дошкільної освіти.*

Мета завдання: Сформувати у студентів уміння аналізувати нормативно-правові вимоги до державної атестації ЗДО та моделювати порядок її проведення на рівні закладу.

Методичні рекомендації до виконання завдання

Студентові необхідно опрацювати нормативно-правову базу щодо атестації ЗДО: Закон України «Про освіту»; Закон України «Про дошкільну освіту»; Положення про державну атестацію закладів освіти; методичні матеріали МОН та ДСЯО (Державна служба якості освіти). Під час аналізу звернути увагу на те, хто проводить атестацію; які напрями діяльності ЗДО оцінюються; які документи використовуються для перевірки; які результати атестації можуть бути.

Визначити мету і завдання державної атестації; суб'єктів, які її здійснюють; критерії та показники оцінювання діяльності ЗДО. Виділити етапи проведення атестації та написати зміст роботи. Для кожного етапу сформулювати його мету; перелік заходів; відповідальних осіб.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 19

Бали	Критерії
2	Порядок здійснення державної атестації закладу дошкільної освіти викладено повно, логічно й послідовно; чітко відображено основні етапи та процедури; використано коректну нормативно-правову термінологію; зміст відповідає чинним вимогам законодавства.
1	Порядок атестації подано, але з незначними пропусками або спрощеннями; основні етапи та процедури чітко не відображені, логіка викладу частково порушена, нормативні вимоги розкрито неповністю.

Завдання 2. Законспектувати основні положення з нормативно-правових документів (Закону України «Про освіту», Закону України «Про дошкільну освіту»), що стосуються державного контролю у сфері дошкільної освіти.

Мета виконання завдання: сформувати вміння працювати з нормативно-правовими документами у сфері освіти, аналізувати їх зміст, виокремлювати положення щодо державного контролю та систематизувати отриману інформацію у табличній формі.

Заповнити таблицю.

<i>№Зп</i>	<i>Назва документа</i>	<i>Номер статті та її назва</i>	<i>Зміст</i>

Методичні рекомендації до виконання завдання

Під час виконання завдання студентам необхідно використати: Закон України «Про освіту» (чинна редакція); Закон України «Про дошкільну освіту» (чинна редакція). Рекомендується користуватися офіційними джерелами (Верховна Рада України, Міністерство освіти і науки України).

Алгоритм виконання завдання

1. **Уважно ознайомтеся зі змістом законів**, звертаючи особливу увагу на статті, у яких йдеться про державну політику у сфері освіти; державний нагляд (контроль); забезпечення якості освіти; повноваження органів державної влади у сфері освіти; інституційний аудит, ліцензування, акредитацію (за наявності).

2. **Визначте статті**, що прямо або опосередковано регламентують здійснення державного контролю за діяльністю закладів дошкільної освіти; механізми забезпечення якості дошкільної освіти; відповідальність суб'єктів освітньої діяльності.

3. **Законспекуйте зміст статей**, дотримуючись таких вимог: викладати інформацію стисло та логічно; використовувати власні формулювання, не копіюючи текст закону дослівно; зберігати юридичну точність і зміст норм.

4. **Заповніть таблицю**, вказавши назву нормативно-правового документа; номер статті та її офіційну назву; стислий зміст положень, що стосуються державного контролю у сфері дошкільної освіти.

Таблиця має бути чітко структурованою, інформація подається лаконічно, без надмірних цитувань. У графі «Зміст» рекомендовано використовувати логічно пов'язані речення. Допускається подання кількох статей одного закону окремими рядками.

Критерії оцінювання завдання

Таблиця 21

Бали	Критерії
2	Аналіз повний і глибокий. Нормативні джерела підібрано правильно, їх зміст точно й коректно проаналізовано. Виокремлено ключові положення, норми та вимоги, здійснено порівняння, сформульовано обґрунтовані висновки. Використано наукову термінологію, дотримано логіки викладу та вимог до оформлення.
1	Аналіз фрагментарний або поверховий. Ключові норми та вимоги нормативних джерел розкрито неповно або з помилками. Висновки відсутні або не відповідають змісту документів. Порушено вимоги до оформлення.

Рекомендовані джерела інформації

1. Положення про атестацію педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 вересня 2022 року № 805. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>

2. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. С.222-232..

3. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник : в 2 ч. Ч. 1: / С. І. Макаренко ; МОН України, Маріупол. держ. ун-т, каф. дошкільної освіти. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с. URL: http://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5607/1/mak_osn_upr_nav_pos_2021_1.pdf

4. Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/download.htm

5. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. Розділ 3. статті 15 – 17. URL: <https://bit.ly/3RZ79Bm>

ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти оцінюються в межах поточного контролю під час практичних і лабораторних занять. Окрім цього, окремі теми та види завдань самостійної роботи виносяться на проміжне та підсумкове оцінювання відповідно до програми навчальної дисципліни. Оцінювання результатів самостійної роботи здійснюється з урахуванням повноти виконання завдань відповідно до розроблених критеріїв.

На *проміжне та підсумкове* оцінювання виносяться наступні завдання самостійної роботи:

1. *Скласти термінологічний словник до теми «Управління як сфера діяльності».*

2. *Виписати основні нормативні документи, що регламентують діяльність закладу дошкільної освіти в частині документування. Охарактеризувати їх зміст.*

3. *Скласти зміст річного плану роботи ЗДО на поточний н.р.*

4. *Створити модель освітнього простору ЗДО. Презентація моделі.*

5. *Підготувати мультимедійну презентацію на тему: «Сучасні підходи до управління кадровим потенціалом у закладі дошкільної освіти».*

6. *Підготувати буклет для батьків та педагогів на одну із тем: «Створення безпечного освітнього середовища в ЗДО», «Правила охорони праці та безпеки в закладі дошкільної освіти»*

7. *Виписати основні положення з нормативних документів, що регламентують забезпечення якості дошкільної освіти.*

8. *На основі вивчення шкали ECERS-3 здійснити аналіз одного з компонентів освітнього середовища умовного або реального закладу дошкільної освіти та запропонувати шляхи його вдосконалення відповідно до європейських вимог якості.*

9. *Розробити практичні рекомендації щодо покращення якості освітнього середовища на основі обраної підшкали ECERS-3.*

10. Виконати кейс завдання на тему: *Забезпечення та оцінювання якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти.*

11. Написати порядок здійснення державної атестації закладу дошкільної освіти.

Розподіл балів за виконані завдання самостійної роботи

Таблиця 22

Форма подання матеріалу	Вид роботи	Бали
Методична папка	<i>Складання термінологічного словника</i>	<i>2</i>
	<i>Аналіз нормативних документів. Заповнення таблиці.</i>	<i>2</i>
	<i>Складання змісту річного плану роботи ЗДО</i>	<i>4</i>
	<i>Конспектування основних положень з нормативних документів, що регламентують забезпечення якості дошкільної освіти. Заповнення таблиці.</i>	<i>2</i>
	<i>Аналіз одного з компонентів освітнього середовища на основі вивчення шкали ECERS-3.</i>	<i>3</i>
	<i>Практичні рекомендації щодо покращення якості освітнього середовища на основі обраної підшкали ECERS-3.</i>	<i>3</i>
	<i>Виконати кейс завдання.</i>	<i>2</i>
	<i>Написання порядку здійснення державної атестації закладу дошкільної освіти.</i>	<i>2</i>
		<i>Всього за методичну папку:</i>
Презентація	<i>Презентація моделі освітнього простору.</i>	<i>3</i>
Презентація	<i>Презентація на тему: «Сучасні підходи до управління кадровим потенціалом у закладі дошкільної освіти».</i>	<i>3</i>
Формат, складений «гармошкою» або «книжкою»	<i>Буклет для батьків та педагогів.</i>	<i>4</i>
	<i>Всього за презентації та буклет:</i>	<i>10</i>
	<i>Всього за самостійну роботу:</i>	<i>30</i>

Методична папка оформлюється відповідно до видів роботи, які студент має виконати в межах самостійної роботи. Матеріали подаються в логічній послідовності, систематизовано та структуровано.

Методична папка повинна містити:

- титульну сторінку;
- зміст;
- основну частину (письмові матеріали виконаних завдань, буклет, роздруковані слайди презентацій);
- додатки (за потреби).

Методична папка подається у визначені викладачем терміни. Форма подання – друкована.

Вимоги до оформлення:

- Формат аркушів – А4.
- Шрифт – Times New Roman, розмір 14.
- Міжрядковий інтервал – 1,5.
- Поля: ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм.
- Абзацний відступ – 1,25 см.
- Нумерація сторінок – у правому нижньому куті (крім титульної сторінки).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Актуальні проблеми управління закладами освіти у контексті стратегії модернізації освітньої галузі: кол. монографія / за заг. ред. В.Кравця, Г.Мешко. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020. 310 с.
2. Аніщук А.М. Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти: *навчальний посібник* для магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2020. 319 с. URL: http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/2699/1/Анищук_Управл_д-ть_дошк_осв_АВТОРСЬКА_МАКЕТ.pdf
3. Актуальні проблеми управління закладами освіти у контексті стратегії модернізації освітньої галузі: кол. монографія / за заг. ред. В.Кравця, Г.Мешко. Тернопіль: ТНПУ ім. В.Гнатюка, 2020. 310 с.
4. Артюшок, В. С. Розвиток кадрового потенціалу закладу дошкільної освіти. *Економіка та суспільство*, № 36. 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-25>; URL: [file:///D:/Download/1158-Текст%20статті-1114-1-10-20220408%20\(4\).pdf](file:///D:/Download/1158-Текст%20статті-1114-1-10-20220408%20(4).pdf)
5. Базовий компонент дошкільної освіти України / під кер. Т. О. Піроженко. Київ, 2021. 37 с. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent_doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini
6. Біляковська Ольга. Забезпечення якості дошкільної освіти як необхідна умова її модернізації. *Uniwersytet humanistyczno-przyrodniczy im. jana dlugosza w częstochowie. Pedagogika. Studia i Rozprawy*. 2021, t. XXX, s. 165–178. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/a221/84c18c4843c2d53ea90a3111948ce82e98da.pdf>
7. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О., Ліннік О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості 80 освіти у закладі загальної середньої освіти. 2-ге видання, перероб. і доп. Київ, Державна служба якості освіти, 2021. 350 с. URL: https://nus.org.ua/wpcontent/uploads/2021/08/Abetka_dyrektora_2021_SQE_SURGe.pdf

8. Вергун Ю. Як у дитсадку забезпечити дієву систему якості освіти. Цифрове видавництво МСFR, 2021. URL: <http://surl.li/aazhp> .
9. Вікторчук Н. В. Безпечне освітнє середовище в закладах дошкільної освіти. *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2023. Випуск 17. С.43-50. DOI <https://doi.org/10.32782/2410-2075-2023-17.5>. <file:///D:/Download/86-Текст%-20статті-157-1-10-20240222.pdf>
10. Внутрішня система забезпечення якості освіти: на що звернути увагу вихователю-методисту. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. № 1. С. 57-59
11. Додаток до листа МОН від 14.02. 2019 № 1/11-1491. Організація роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти. URL: <file:///D:/Download/-661686ff55d7d612423201.pdf>
12. Загородня Л.П. Олійник М.І. Забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти: курс лекцій. Глухів: Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2024. 274 с. С.26-30. URL: https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10312/Загородня_Олійник%20курс%20лекцій.pdf?sequence=1&isAllowed=y
13. Загородня Л. П. Система підготовки магістрів до забезпечення якості освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка : Педагогічні науки*. 2020. Вип. 1. С. 10-19. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2020_1_3
14. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/download.htm
15. Закон України «Про охорону праці». URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/151241_591220
16. Закон України «Про дошкільну освіту», 06.06.2024. № 3788-IX. URL:<https://bit.ly/3RZ79Bm>

17. З чого почати ходу до фінансової автономії закладу дошкільної освіти і що в її основі? URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2384-do-fnansovoavtonom-zdo-shpargalka-dlya-direktora>
18. ECERS-3: шкала оцінювання якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkalaocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva>
19. Кононко О. Л. Наставництво як форма організації соціального простору початківця. *Вихователь-методист*. 2018. № 8. С. 6–10.
20. Косенчук О., Новик І. Досліджуємо якість освітнього процесу. Використання міжнародної методики ECERS-3 у закладах дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2020. № 10. С. 10-13.
21. Критерії та індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти (у сфері дошкільної освіти). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2025/05/09/01/ho-proyekt-poryadku-provedennya-institutsiynoho-audytu-zakladiv-doshkilnoyi-osvity-dodatok-2-09-05-2025.pdf>
22. Курило О. В., Шмуратова К. В. Удосконалення фінансового регулювання дошкільної освіти в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Випуск 28, частина 2, 2019. С.12-15. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2019-28-33>.
23. Макаренко С. І. Основи управління в галузі дошкільної освіти : навчально-методичний посібник : в 2 ч. Ч. 1; МОН України, Маріупол. держ. ун-т, каф. дошкільної освіти. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні», 2021. 220 с. URL: http://repository.mu.edu.ua/-jspui/bitstream/123456789/5607/1/mak_osn_upr_nav_pos_2021_1.pdf
24. Макаренко С.І. Опанування навчальної дисципліни «Основи управління в галузі дошкільної освіти» у форматі «Flipped Learning» : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Маріуполь : Маріупол. держ. унт, 2022.
63 с

25. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу: навч. посібн. Вінниця: 2018. 196 с. URL: https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/2608/1/20.09_Управлінська%20діяльність%20керівника_.pdf

26. Методичні рекомендації з питань забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної освіти за результатами дослідження ECERS-3. Уклад.: С. Нерянова, О. Косенчук, А. Регент. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/875/87564/2.pdf>

27. Мицька А. Добош О. Безпечний освітній простір в ЗДО в умовах воєнного стану: особливості організації. *Актуальні проблеми навчання і виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторі: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції*, 15 листопада 2024 р., Мукачєво / Ред.кол.: Фенцик О.М. (гол.ред.) та ін. . Мукачєво : МДУ, 2024. 355 с. С.285-289.

28. Моніторинг якості дошкільної освіти: навчально-методичний посібник / Автор-укладач Ю. О. Соловей. Черкаси, 2019. 118 с. URL: https://doshkilly.at.ua/natural/monitoring_jakosti_doshkilnoi_osviti.pdf

29. Наказ Міністерства освіти і науки України № 407 від 04.03.2025 р. Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості дошкільної освіти. URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2025/03/Metodichni_rekomendacii_VSZYAO_ZDO-2025.pdf

30. Орієнтовні критерії та індикатори для самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу дошкільної освіти. Додаток 1 до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти. URL: https://osvita.ua/doc/files/news/778/77870/Kriteriyi_indikator_i_samoocinyuvannya_ZDO_2.pdf

31. Положення про атестацію педагогічних працівників. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09 вересня 2022 року № 805. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-22#Text>
32. Пономаренко Л. Організація роботи з безпеки життєдіяльності в закладах дошкільної освіти. *Освіта Сумщини.. Інформаційний науково-методичний журнал*. №2 (42), 2019. С.57-61. URL: https://www.soippo.edu.ua/-images/Періодичні_видання/Освіта_Сумщини/2019/ОС_02_2019.pdf#page=57
33. Постанова «Про затвердження переліку обов'язкових заходів з охорони здоров'я вихованців закладів дошкільної освіти та вимог до медичного осередку, ізолятора та медичного кабінету закладу дошкільної освіти» від 3 вересня 2025 р. № 1080. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1080-2025-п?utm_source=chatgpt.com#Text
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2018 р. № 151 Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/151-2018-п#Text>
35. Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. *Постанова КМУ № 305 від 24.03.2021 року*. URL: <https://osvita.ua/legislation/other/82184/>
36. Романюк І. Річний план роботи дошкільного закладу: структура та етапи розроблення . *Дошкільне виховання*. 2016. №7. С. 12-15 .
37. Романюк І. Складаємо річний план роботи закладу дошкільної освіти. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/1238-qqq-17-m3-16-03-2017-skladamo-plan-roboti-doshklnogo-zakladu-na-nastupniy-navchalniy-rk>
38. Смолюк С. Фінансово-господарський механізм закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 5, 2021.С.49-53. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21067/1/SmoliukFinancial.pdf>
39. Степанова Т., Курчатова А. Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2018. 236 с.
40. Теоретичні та методичні засади забезпечення якості освіти дітей раннього та дошкільного віку в умовах воєнного стану : монографія / Артемова

Л. В., Жиріков І. А., Луценко І. О., Луценко В. О., Молочко М. В., Рейпольська О. Д., Федоренко С. В.; за заг.ред. Д. О. Рейпольської. ІваноФранківськ: НАІР, 2024. 172 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743736/1/-Монографія%20%28ред.%20О.%20Рейпольська%29.pdf>

41. Фасолько Т. С. Створення безпечного та здорового освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Педагогічна академія. Наукові записки. URL: <file:///D:/Download/Фасолько,+Т.+С.,+++Олійник,+Г.+І.,+++Горшкова,+Г.+В.pdf>

42. Харчування дітей у закладах дошкільної освіти: які норми. *Педрада. Платформа освіта*. URL: <https://oplatforma.com.ua/article/2948-nov-normi-harchuvannya-dtey-u-zakladah-doshklno-osvti#ancex0>

Навчальне видання

Укладач:
А. М. Аніщук

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання

САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни

«Управлінська діяльність в системі дошкільної освіти»

для здобувачів другого (магістерського) рівня

спеціальності А2 Дошкільна освіта

Технічний редактор – І. П. Борис
Верстка та макетування – О. В. Борщ

Підписано до друку 11.03.2026 р.
Гарнітура Times
Замовлення № 210

Формат 60x84/16
Обл.-вид. арк. 2,5
Ум. друк. арк. 3,77

Папір офсетний
Електр.вид-ння



Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя.
м. Ніжин, вул. Воздвиженська, 3/4
(04631)7-19-72
E-mail: vidavn_ndu@ukr.net
www.ndu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2137 від 29.03.05 р.